

INCOME-EXPENSE RELATIONSHIP WITH DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS: AN APPLICATION ON STUDENTS OF RECEP TAYYIP ERDOĞAN UNIVERSITY*

Yazar / Author: Yrd. Doç. Dr. Önder DİLEKⁱ
Prof. Dr. Alaattin KIZILTANⁱⁱ
Arş. Gör. Akif Ziya BAYRAKⁱⁱⁱ

Abstract

It is known that a large part of the income made by the students is spent, that is, their marginal consumption tendencies are high. The high marginal consumption tendency indicates that the economic impact of student expenditures will also be high. Regional development disparities are one of the basic economic problems of many countries, especially of large countries in geographical terms. In this context, one of the policies produced to achieve interregional balanced development is to establish university towns in the underdeveloped regions. For this purpose, it is important for the local economies to determine what the economic contributions of the universities are.

In this study, the relationship between the demographic characteristics of the students and their income-expenditures is examined by using the data obtained from 1100 questionnaires applied to the students of Recep Tayyip Erdoğan University. It is attempted to determine by chi-square analysis whether there is a correlation between variables such as place, gender, age, faculty, study year, type of education, and occupation of the householder, with the items scholarship, education loan, allowance, salary, total income and expenditure of the family.

It was found out that there are significant correlations between the place, gender, age, faculty/school, study year, education, occupation of the householder, and family population, with income and expenditure items (since $P < 0.05$).

The highest ratio among expenditure items is 29.4% which belongs to sheltering. Sheltering and food payments are more than half of their total expense. This ratio is similar to there searches done in previous years.

Keywords: Income-Consumption expenditures, Chi-square test, Recep Tayyip Erdoğan University

DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER İLE GELİR-HARCAMA İLİŞKİSİ: RECEP TAYYIP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Özet

Öğrenciler tarafından elde edilen gelirlerin büyük bir kısmının harcadığını, yani marjinal tüketim eğilimlerinin yüksek olduğu bilinmektedir. Marjinal tüketim eğiliminin yüksek olması, öğrenci harcamalarının ekonomik etkisinin de yüksek olacağına işaret etmektedir. Bölgelerarası gelişmişlik farkları, birçok ülkenin özellikle de coğrafi bakımdan büyük ülkelerin temel ekonomik problemlerinden biridir. Bu bağlamda, bölgelerarası dengeli kalkınmayı

* Bu çalışma 26-27 Kasım 2016 tarihlerinde, İstanbul'da düzenlenen International Congress of Management Economy And Policy isimli uluslararası bilimsel kongrede bildiri olarak sunulmuştur.

ⁱ Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Fındıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Bankacılık ve Finans Bölümü onder.dilek@erdogan.edu.tr

ⁱⁱ Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü alaattin.kiziltan@erdogan.edu.tr

ⁱⁱⁱ Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Fındıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Bankacılık ve Finans Bölümü. akifziya.bayrak@erdogan.edu.tr

sağlamak için üretilen politikalardan biri de geri kalmış bölgelerde üniversite kentleri kurmaktır. Bu amaçla üniversitelerin ekonomik katkıların ne olduğunun belirlenmesi yerel ekonomiler için önem arz etmektedir.

Bu araştırmada, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi öğrencilerine yönelik uygulanan 1100 adet anketten elde edilen veriler kullanılarak, öğrencilerin demografik özellikleri ile gelir-harcamaları arasındaki ilişkinin varlığı incelenmektedir. Öğrencilerin barındıkları yer, cinsiyet, yaş, okudukları fakülte, sınıf, öğrenim şekli, aile reisinin mesleği, ailedeki fert sayısı gibi değişkenlerin burs, öğrenim kredisi, harçlık, maaş, ailenin toplam geliri ve harcama kalemleri arasında bir ilişki olup olmadığı ki-kare analizi ile tespit edilmeye çalışılmıştır.

Öğrencilerin *barındıkları yer, cinsiyet, yaş, okudukları fakülte/yüksekokul,sınıf, öğrenim, aile reisinin mesleği ve ailedeki fert sayısı ile gelir ve harcama kalemleri arasında anlamlı ilişkiler olduğu sonucuna ulaşılmıştır (P < 0,05 olduğundan dolayı).*

Harcama kalemleri arasındaki en yüksek oran %29,4 ile barınmaya aittir. Barınma ve gıda harcamaları toplam harcamalarının yarısından fazladır. Bu oran daha önceki yıllarda yapılmış olan çalışmalarla benzerlikler göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Gelir-Tüketim Harcamaları, Ki-kare Analizi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

1. Giriş

Tüketicilerin sınırlı olan gelirlerinin harcama grupları arasındaki dağılımı önem arz etmektedir. Bu önemden dolayı geçmişten günümüze gelir ve harcama arasındaki ilişkiyi ortaya koyan çok sayıda çalışma yapılmıştır. Tüketim harcamaları anketlerine dayanan ilk çalışmalar 1795’de David Davies ve 1797’de FrederickMorton Eden’in İngiltere’de uygulamış oldukları harcama anketleridir. Ardından 1850’de Frederick Le Play ve 1855’de Adouard Ducpetiaux’un uyguladıkları anketler gelmiştir (Özer, 2001: 7). Tüketicilerin satın alma kararlarını etkileyen faktörlerden bazıları; gelir, zevk ve tercihler, beklentiler, malların fiyatları, meslek, eğitim durumu ve yaş olarak sayılabilir (Yaylalı vd., 2011: 2). Öğrenciler tarafından elde edilen gelirlerin büyük bir kısmının harcadığını, yani marjinal tüketim eğilimlerinin yüksek olduğu bilinmektedir. Marjinal tüketim eğiliminin yüksek olması, öğrenci harcamalarının ekonomik etkisinin de yüksek olacağına işaret etmektedir.

Bölgelerarası gelişmişlik farkları, birçok ülkenin özellikle de coğrafi bakımdan büyük ülkelerin temel ekonomik problemlerinden biridir. Üniversitelerin bölgelerin ekonomik istikrarına önemli bir katkıda bulunduğu ve bölgelerin sosyal yaşamlarında çok önemli gelişmelere neden olduğu ifade edilmektedir (Kaşlı ve Serel, 2008: 101). 1960’lı yıllardan bu yana birçok Avrupa ülkesinde yükseköğretim kurumları bölgesel kalkınma aracı olarak görülmüş ve ülkenin gelişmemiş bölgelerinde yaygınlaştırılmıştır (Ceyhan ve Güney, 2011:184). Üniversitelerin; kentin çekiciliğini artırması, sosyo-kültürel atmosfere etkisi, nitelikli insan gücünü çekme, nüfus artışı, ticarete hareketlenme, üretim artışı, kamu hizmetleri artışı, ekonomik büyüme ve yatırımları çekme gibi canlılık yaratan bir çok etkisi bulunmaktadır(Aydemir, 1994: 196-205).

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitenin tarihi 1 Mart 1976’da kurulmuş olan Rize Meslek Yüksekokulu’na kadar uzanmaktadır. 1992 yılında Rize İlahiyat Fakültesi ile Rize Su Ürünleri Fakültesi, 1996 yılında Fındıklı Meslek Yüksekokulu, 1997 yılında Eğitim Fakültesi ve Fen Edebiyat Fakültesi kurulmuştur. 17 Mart 2006 tarih ve 26111 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 15 yeni üniversite kurulmasına ilişkin 5467 sayılı Kanunla Karadeniz Teknik Üniversitesinden ayrılmış

ve Rize Üniversitesi kurulmuştur. 11 Nisan 2012 tarih ve 28261 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İlköğretim ve Eğitim Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi adını almıştır. Üniversite 3 Enstitü, 13 Fakülte, 5 Yüksekokul, 7 Meslek Yüksekokulu, 7 Araştırma ve Uygulama Merkezi ve Rektörlüğe bağlı 6 bölüm olmak üzere 41 akademik birimden oluşmaktadır. 2016 yılı itibariyle 53 profesör, 78 doçent, 258 yardımcı doçent, 389 öğretim görevlisi, araştırma görevlisi ve okutman olmak üzere 948 akademik personel hizmet vermektedir. Bu rakama idari ve şirket personel sayısını eklediğinde 1635 kadroya çıkmaktadır. Üniversitede toplamda 19.567 öğrenci eğitim görmektedir (<http://haber.erdogan.edu.tr/?p=9179>, E.T:02.12.2016).

Bu araştırmadan elde edilecek bulguların, bilimsel anlamda çalışma yapacak araştırmacılara bir veri kaynağı olması, politika yapıcılara, yerel yönetimlere ve yöre halkına ise önemli bilgiler sağlaması beklenmektedir. Ayrıca öğrencilerin harcamalarını kategorize etmek suretiyle, Rize ilinde yatırım yapmak isteyen girişimcilerin yatırım kararlarına ışık tutması hedeflenmektedir. Çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde konuyla ilgili yapılmış olan çalışmalara ait literatür özeti, ikinci bölümde yöntem ve son olarak üçüncü bölümde ise bulgulara yer verilmiştir.

2. Literatür Özeti

Öğrencilerin gelir-harcamalarına yönelik yapılan bazı çalışmalar ana hatları ile aşağıdaki şekilde özetlenmektedir.

Bleaney vd. (1992), Nottingham Üniversitesi öğrencilerinin gelir-harcama ilişkisini incelemiştir. Öğrencilerin harcamaları içerisinde % 28 ile barınma harcamalarının ilk sırada ve %17 ile gıda harcamalarının ikinci sırada olduğu sonucuna varmışlardır. Öztürk vd. (2004) Kafkas Üniversitesi'nin Kars'ın sosyo-ekonomik yapısına olan etkilerini araştırmışlardır. Sonuçta, 2004 yılı itibariyle personel-öğrenci sayısının kent nüfusunun yaklaşık %10'na karşılık geldiğini ve üniversitesinin kentin sosyo-ekonomik kalkınmasına çok önemli katkıların olduğunu tespit etmişlerdir. Yaylalı ve diğerleri (2006), Türkiye genelinde devlet ve vakıf üniversitelerinin fakülte ve 4 yıllık yüksekokullarında okuyan öğrencilerin gelir-harcama kalıplarını incelemiştir. Çalışmada farklı demografik, sosyal ve ekonomik özelliklere sahip üniversite öğrencilerinin harcama kalıpları ve tüketim harcaması alışkanlıkları tespit edilmiştir.

Tarı ve diğerleri (2006), Kocaeli Üniversitesi öğrencilerinin gelir ve tüketim ilişkisi üzerine ekonometrik bir incelemede bulunmuşlardır. Sonuç olarak, erkek öğrencilerin marjinal tüketim eğilimlerinin kız öğrencilerin marjinal tüketim eğilimlerinden %3,1 daha düşük olduğu tespit etmişlerdir. Sankır ve Gürdal (2007), "Bülent Ecevit Üniversitesi'nin Zonguldak'a Etkileri ve Kentin Üniversiteye Algısı" isimli çalışma yapmışlardır. Çalışma sonucunda katılımcıların yaklaşık %85'inin üniversitenin Zonguldak'ın ekonomik yaşamını olumlu etkilediğini, %56'sının işsizliğin azalmasına katkı sağladığını, %78'inin ise üniversitesinin gerçekleştirdiği kültürel-sosyal etkinliklerle halkın sosyal yaşamına katkı sağladığı görüşlerine sahip olduğunu belirlemişlerdir.

Kaşlı ve Serel (2008), Balıkesir Üniversitesi Gönen Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilerin gelir-harcama kalıplarını incelemiştir. Araştırmada, öğrencilerinin aylık bütçelerinin %34'ünü eğlence, %23'ünü barınma-elektrik-su-gaz ve iletişim, %18'ini yiyecek-içecek, %11'ini giyim, %10'unu ulaşım ve %4'ünü ise

kırtasiye harcamaları için ayırdıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ada ve Bilgili (2008), Atatürk üniversitesinin şehrin sosyo-ekonomik kalkınmasına olan etkisini araştırmışlardır. Araştırmada öğrencilerin aylık harcamalarının %35'ini gıda, %30'unu barınma, %17'sini haberleşme, %5'ini giyim, %4'ünü kitap ve eğlence, %3'ünü kırtasiye ve %2'sini ulaşım harcamalarının oluşturduğu saptanmıştır.

Özer vd. (2010) Atatürk Üniversitesi öğrencilerinin gelir-harcama ilişkisini araştırmışlardır. 34026 öğrencinin yaklaşık olarak 16.194.436.518 TL harcamayla üniversitenin il ekonomisine önemli bir katkı sağladığını ayrıca barınma, gıda ve giyim-ayakkabı harcamalarının öğrenciler için zorunlu harcamalar, şans oyunları harcaması ise lüks mal olarak tahmin edilmiştir. Yıldız ve Talih (2011), Üniversitelerin Kalkınmadaki Rolü: Babaeski Meslek Yüksekokulu Örneği isimli çalışmada öğrencilerin en çok barınma harcaması yaptığını belirlemiştir. 1. öğretim öğrencilerinin toplam aylık 146.097 TL, 2. öğretim öğrencilerinin ise toplam olarak 78.649 TL harcama yaptıkları sonucuna ulaşmışlardır. Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin ilçeye yılda yaklaşık 2.247.460 TL'lik gelir sağladığını ifade etmişlerdir.

Yaylalı vd. (2011), Selçuk Üniversitesi Seydişehir Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilerin gelir-harcama ilişkilerini ve 9 adet harcama grubunun toplam harcama içerisindeki payını tespit etmeye çalışmışlardır. Analiz sonuçlarına bakıldığında; gıda, barınma, eğitim, ulaşım ve haberleşme harcamalarının öğrenciler için zorunlu harcamalar, giyim, kültür-eğlence ve kişisel bakım harcamalarının birim esnekliğe yakın fakat zorunlu harcamalar ve şans oyunları harcamasının ise lüks harcamalar olduğu tespit edilmiştir. Selçuk (2012), Atatürk Üniversitesi öğrencileri üzerine yaptığı çalışmada üniversite öğrencilerinin bir ayda ortalama 744,66 TL, yılda 186,3 milyon TL katkı sağladıklarını belirlemiştir. En çok harcama yapılan kalemin ise %15,7 oranıyla barınma ve en az harcama yapılan kalemin ise %7,3 oranıyla sportif aktivite harcamaları olduğu tespit edilmiştir.

Tösten vd. (2013), Dicle Üniversitesi üzerine yaptıkları çalışmalarında 849 öğrenciye anket uygulamışlardır. Öğrencilerin 2012-2013 öğretim yılı için ortalama 600TL harcama yaptığı sonucuna ulaşmışlardır. 27500 öğrencili üniversitenin il ekonomisine aylık 16.500.000, yıllık ise 132.000.000TL katkı sağladığını ortaya koymuşlardır. Arslan (2014), 2012-2013 eğitim öğretim yılında Çankırı Karatekin Üniversitesinin il merkezinde öğrenim görmekte olan 835 öğrenci üzerine anket uygulaması yapmıştır. Anketlerden elde edilen bilgilere göre öğrenci başına ortalama 577,27 TL, toplamda aylık 4.429.969 TL ve yıllık olarak 35.439.759 TL harcama yaptıkları tespit etmiştir.

Mavruk vd. (2014), Niğde Üniversitesinin yerel ekonomik ve istihdam katkısı enflasyon etkisi altında bir hesaplama isimli çalışmalarında üniversitenin bütçe harcamaları verilerini, ulusal veri kaynaklarını ve anket verilerini kullanılmıştır. Sonuç olarak keynesyen gelir çarpanını 1,22 ve marjinal tüketim eğilimini ise kısa dönem modelinde 0,70 olarak tespit etmişlerdir. Çayın ve Özer (2015), Muş Alparslan Üniversitesi üzerinde yaptıkları çalışmalarında 500 adet anket uygulamışlardır. Öğrencilerin barınma ve beslenme harcamaları toplam harcamalarının % 50'sinden fazla olduğu görülmüştür. Üniversitenin 11.075.394 TL dolaysız gelir katkısı ve 29.587.176 TL dolaylı gelir katkısı olmak üzere toplam 40.662.570 TL gelir katkısı sağladığını belirtmişlerdir.

3. Yöntem

Çalışmanın anakütlesini üniversitede eğitim gören olan 19.567 öğrenci oluşturmaktadır. Tablo 1’de anakütle kapsamındaki öğrencilerin okullar itibariyle dağılımı verilmektedir. %5 önem düzeyinde, %5 hata payı ile bu anakütleyi temsil edecek minimum örnek büyüklüğü ve dolayısıyla uygulanacak anket sayısı yaklaşık 377 olarak tespit edilmiştir. Ancak, temsil gücünün yüksek olması ve bazı anketlerin tutarsız ve eksik cevaplanabileceği dikkate alınarak 1250 anket uygulanmış, bunlardan eksik ve tutarsız olanlar çıkarıldığında geri kalan 1100 anket değerlendirmeye alınmıştır. Anketler Ekim 2016’da bire bir, yüz yüze yapılmış ve elde edilen veriler SPSS 23.0 programı yardımıyla analiz edilmiştir.

Tablo 1: Anakütle Kapsamındaki Öğrencilerin Okullar İtibariyle Dağılımı

Meslek Yüksekokul/ Yüksekokul/Fakülte	Öğrenci Sayısı	Yüzde	Anket Sayısı
Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	3961	23,3	257
İlahiyat Fakültesi	1927	11,3	125
Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	2132	12,6	137
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	1969	11,6	127
Eğitim Fakültesi	1852	10,9	121
Fen Edebiyat Fakültesi	1008	5,9	65
Mühendislik Fakültesi	606	3,6	38
Tıp Fakültesi	610	3,6	38
Turgut Kıran Denizcilik Fakültesi	314	1,9	21
Sağlık Yüksekokulu	395	2,3	26
Fındıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	475	2,7	31
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	508	2,9	33
Ardeşen Meslek Yüksekokulu	677	3,9	43
Pazar Meslek Yüksekokulu	155	0,9	10
Adalet Meslek Yüksekokulu	251	1,4	15
Diş Hekimliği Fakültesi	207	1,2	13
Toplam	17047	100	1100

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinde 2016 yılı itibariyle toplam 19.587 öğrenci mevcuttur. Anket uygulama sayısı açısından öğrenci sayısı 100’den az olan meslekyüksekokul/yüksekokul/fakülte ve enstitülerin tamamı kapsam dışı tutulmuştur. Buna rağmen çalışma 17.047 öğrenci kapsamı ile %87 temsil gücüne sahiptir.

İki değişkenin birbirinden bağımsız olup olmadığı Ki-Kareli İlişki Ölçüleri ile tespit edilmiştir. Öğrencilerin demografik özellikler ile gelir-harcama kalemleri arasındaki anlamlılık ilişkisinin varlığına dair hipotezler ise şöyledir;

Cinsiyet ile gelir-harcama kalemleri ilgili hipotezler;

H₀: Cinsiyet ile ailelerin aylık toplam gelirleri arasında bir ilişki yoktur.

H₀: Cinsiyet ile aylık harçlıkları arasında bir ilişki yoktur.

H₀: Cinsiyet ile aylık maaş ve ücretleri arasında bir ilişki yoktur.

H₀: Cinsiyet ile öğrenim kredisi alma durumu arasında bir ilişki yoktur.

H₀: Cinsiyet ile aylık bursları arasında bir ilişki yoktur.

H₀: Cinsiyet ile aylık toplam gelirleri arasında bir ilişki yoktur.

H₀: Cinsiyet ile aylık toplam gıda harcamaları arasında bir ilişki yoktur.

H₀: Cinsiyet ile aylık giyim-ayakkabı harcamaları arasında bir ilişki yoktur.

H₀: Cinsiyet ile aylık barınma harcamaları arasında bir ilişki yoktur.

H₀: Cinsiyet aylık ulaşım harcamaları arasında bir ilişki yoktur.

H₀: Cinsiyet yer ile aylık haberleşme harcamaları arasında bir ilişki yoktur.

H₀: Cinsiyet ile aylık kişisel bakım harcamaları arasında bir ilişki yoktur.

Benzer şekilde, *barınılan yer, yaş, eğitim görülen okul, sınıf, öğrenim şekli, aile reisinin mesleği, ailedeki öğrenci sayısı, ailenin yerleşim yeri ve ailedeki fert sayısı* değişkenleri için de anlamlılık ilişkisi aranmıştır.

4. Bulgular

4.1. Örneklem Özellikleri

Tablo 2’de anketimize katılan öğrencilere ait örneklem özellikleri verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilere Ait Örneklem Özellikleri

Değişken		Frekans	%
Cinsiyet	Bay	602	54,7
	Bayan	498	45,3
	Toplam	1100	100
Medeni Durum	Evli	1072	97,5
	Bekar	28	2,5
	Toplam	1100	100
Yaş	17 ve altı	6	0,5
	18-20	516	46,9
	21-23	480	43,6
	24-26	62	5,6
	27 ve daha fazlası	36	3,3
Toplam	1100	100	
Sınıf	1	503	45,7
	2	370	33,6
	3	168	15,3
	4	53	4,8
	5	6	0,5
	Toplam	1100	100
Öğrenim Şekli	Normal Öğretim	875	79,5
	İkinci Öğretim	225	20,5
	Toplam	1100	100
Barınılan Yer	Ailenin Yanı	353	32,1
	Devlet Yurdu	353	32,1
	Arkadaş ile Ev	226	20,5
	Özel Yurt	135	12,3
	Akraba Yanı	33	3,0
	Toplam	1100	100
Öğrencinin Toplam Geliri	1-250 TL	166	15,1
	251-500TL	322	29,3
	501-750TL	97	8,8
	751-1000TL	216	19,6
	1001-1500TL	178	16,2
	1501 TL ve daha fazlası	121	11,0
	Toplam	1100	100

Tablo 2’de görüldüğü üzere anketimize katılan 1100 öğrencinin; %54,7’si bay, %44,3’ü bayandır. % 97,5’i evli, % 2,5’i bekar. % 79,5’i normal öğretim , % 20,5’i ikinci öğretimdir. % 46,9’u, 18-20, % 43,6’sı 21-23, % 5,6’sı 24-26 ve % 3,3’ü 27 ve daha üzeri yaşta. % 15,1’i 1-250 TL, % 29,3’ü 251-500 TL, % 8,8’i 501-750 TL, %19,6’sı 751-1000 TL, % 16,2’si 1001-1500 TL ve % 11’i 1501 TL ve daha üzerinde aylık gelire sahiptir. %32,1’i aile yanında, % 32,1’i devlet yurdunda, % 20,5’i arkadaşları ile evde, % 12,3’ü özel yurttan ve % 3’ü akraba yanında kalmaktadır.

Tablo 3’te ise aile durumlarına ait örneklem özellikleri verilmiştir.

Tablo 3:Ailelere Ait Örneklem Özellikleri

Değişken		Frekans	%
Ailenin Aylık Geliri	1500 ve altı	415	37,7
	1501-3000	486	44,2
	3001-4500	111	10,1
	4501-6000	54	4,9
	6001-7500	21	1,9
	7501 +	13	1,2
	Toplam	1100	100
Aile Reisinin Eğitim Durumu	İlkokul	449	40,8
	Ortaokul	266	24,2
	Lise	255	23,2
	Üniversite	120	10,9
	Lisansüstü	10	0,9
Toplam	1100	100	
Ailedeki Öğrenci Sayısı	1	253	23,0
	2	415	37,7
	3	279	25,4
	4	103	9,4
	5 ve daha üzeri	50	4,5
	Toplam	1100	100
Ailedeki Fert Sayısı	1-3	145	13,2
	4-6	779	70,8
	7-9	140	12,7
	10 ve daha üzeri	36	3,3
	Toplam	1100	100
Aile Reisinin Mesleği	Emekli	288	26,2
	İşçi	221	20,1
	Serbest	175	15,9
	Memur	170	15,5
	Esnaf	140	12,7
	Çiftçi	76	6,9
	İssiz	30	2,7
Toplam	1100	100	

Tablo 3’e göre; ailelerin % 37,7’si 1500 ve altı, % 44,2’si 1501-3000 TL, %10,1’i 3001-4500 TL , %4,9’u 4501-6000 TL, % 1,9’u 6001-7500 TL ve % 1,2’si 7501 TL ve daha üzeri aylık gelire sahiptir. Aile reisinin % 40,8’i, ilkök, % 24,2’si ortaokul, % 23,2’si lise ve % 11,8’i üniversite mezunudur. Aile reisinin % 26,2’si emekli, % 20,1’i işçi, % 15,9’u serbest meslek, % 15,5’i devlet memuru, % 12,7’si esnaf, % 6,9’u çiftçi ve % 2,7’si ise işsizdir.

4.2. İlişki Ölçüleri Sonuçları

Öğrencilerin *barındıkları yer, cinsiyet, yaş, sınıf, öğrenim şekli, aile reisinin mesleği ve ailedeki fert sayısı ile gelir ve harcama kalemleri arasında anlamlı ilişkiler olduğu sonucuna ulaşılmıştır (P < 0,05 olduğundan dolayı). Ailedeki Öğrenci Sayısı ile tüm gelir ve harcama kalemleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır (P > 0,05 olduğundan dolayı). Demografik Özellikler ile gelir kalemleri arasındaki ilişkiler Tablo 4'te verilmiştir.*

Tablo 4: Demografik Özellikler ile Gelir Kalemleri Arasındaki İlişki

	Gelir Kaynakları					
	Ailenin Aylık Geliri	Harçlık	Maaş ve Ücretler	Öğrenim Kredisi	Burs	Öğrencinin Aylık Toplam Gelir
Barınılan Yer	$\chi^2=32,980$ sd = 20 P = 0,034	$\chi^2=42,628$ sd = 20 P = 0,002	$\chi^2=70,322$ sd = 20 P = 0,000	$\chi^2=64,298$ sd = 16 P = 0,000	$\chi^2=61,217$ sd = 20 P = 0,000	$\chi^2=83,775$ sd = 20 P = 0,000
Cinsiyet	$\chi^2 = 8,925$ sd = 5 P = 0,112	$\chi^2=13,184$ sd = 5 P = 0,022	$\chi^2 = 22,461$ sd = 5 P = 0,000	$\chi^2 = 1,568$ sd = 1 P = 0,211	$\chi^2 = 19,294$ sd = 5 P = 0,002	$\chi^2=33,402$ sd = 5 P = 0,000
Okul	$\chi^2=98,155$ sd = 75 P = 0,038	$\chi^2=107,808$ sd = 75 P = 0,008	$\chi^2=123,769$ sd = 75 P = 0,000	$\chi^2=51,520$ sd = 15 P = 0,000	$\chi^2=627,365$ sd = 75 P = 0,000	$\chi^2=216,680$ sd = 75 P = 0,000
Öğrenim Şekli	$\chi^2 = 27,655$ sd = 5 P = 0,000	$\chi^2 = 12,600$ sd = 5 P = 0,027	$\chi^2 = 26,629$ sd = 5 P = 0,000	$\chi^2=7,032$ sd = 3 P = 0,071	$\chi^2 = 11,555$ sd = 5 P = 0,041	$\chi^2=21,223$ sd = 15 P = 0,130
Sınıf	$\chi^2=28,363$ sd = 20 P = 0,101	$\chi^2=23,385$ sd = 20 P = 0,270	$\chi^2 = 25,770$ sd = 2 P = 0,174	$\chi^2=15,071$ sd = 4 P = 0,005	$\chi^2 = 40,091$ sd = 20 P = 0,005	$\chi^2 = 62,663$ sd = 20 P = 0,000
Yaş	$\chi^2=17,517$ sd = 20 P = 0,619	$\chi^2 = 32,731$ sd = 20 P = 0,036	$\chi^2 = 190,39$ sd = 20 P = 0,000	$\chi^2 = 50,286$ sd = 16 P = 0,000	$\chi^2 = 43,833$ sd = 20 P = 0,002	$\chi^2 = 34,470$ sd = 20 P = 0,023
Yerleşim Yeri	$\chi^2=72,712$ sd = 10 P = 0,000	$\chi^2=14,845$ sd = 10 P = 0,138	$\chi^2=14,695$ sd = 10 P = 0,144	$\chi^2=4,487$ sd = 2 P = 0,106	$\chi^2=15,465$ sd = 10 P = 0,116	$\chi^2 = 20,110$ sd = 10 P = 0,028
Ailedeki Fert Sayısı	$\chi^2 = 21,029$ sd = 15 P = 0,136	$\chi^2 = 28,359$ sd = 15 P = 0,019	$\chi^2 = 25,583$ sd = 15 P = 0,043	$\chi^2 = 7,032$ sd = 3 P = 0,071	$\chi^2 = 44,263$ sd = 15 P = 0,000	$\chi^2 = 21,223$ sd = 15 P = 0,130
Aile Reisinin Mesleği	$\chi^2 = 187,860$ sd = 30 P = 0,000	$\chi^2 = 51,971$ sd = 30 P = 0,008	$\chi^2 = 59,889$ sd = 30 P = 0,001	$\chi^2 = 21,019$ sd = 6 P = 0,002	$\chi^2 = 59,889$ sd = 30 P = 0,001	$\chi^2 = 49,728$ sd = 30 P = 0,013
Aile Reisinin Eğitim Dur.	$\chi^2 = 205,384$ sd = 20 P = 0,000	$\chi^2 = 39,924$ sd = 20 P = 0,005	$\chi^2=30,741$ sd = 20 P = 0,059	$\chi^2= 5,882$ sd = 4 P = 0,208	$\chi^2 = 29,665$ sd = 20 P = 0,075	$\chi^2 = 41,498$ sd = 20 P = 0,003
Ailedeki Öğrenci Say.	$\chi^2=23,748$ sd = 20 P = 0,254	$\chi^2=20,199$ sd = 20 P = 0,446	$\chi^2 = 11,704$ sd = 20 P = 0,926	$\chi^2 = 7,133$ sd = 4 P = 0,129	$\chi^2 = 23,130$ sd = 20 P = 0,282	$\chi^2=20,986$ sd = 20 P = 0,398

Tablo 4'e göre; aralarında anlamlı bir ilişki **bulunan** değişkenler şöyledir:

- *Barınılan yerile* tüm gelir kalemleri,
- *Cinsiyet ile* öğrencilerin harçlıkları, maaş ve ücretler, burslar ve öğrencilerin aylık toplam gelirleri,
- *Eğitim görülen okul ile* tüm gelir kalemleri,
- *Öğrenim şekli ile* ailenin aylık toplam geliri, öğrencilerin harçlıkları, maaş-ücretler ve burslar
- *Sınıf ile* öğrenim kredisi alma durumu, burslar ve öğrencilerin aylık toplam gelirleri,
- *Yaş ile* öğrencilerin harçlıkları, maaş ve ücretler, öğrenim kredisi alma durumu, burslar ve öğrencilerin aylık toplam gelirleri,
- *Yerleşim yeri ile* ailenin aylık toplam geliri ve öğrencilerin aylık toplam gelirleri
- *Ailedeki fert sayısı ile* öğrencilerin harçlıkları, maaş ve ücretler ve burslar
- *Aile reisinin mesleği ile* tüm gelir kalemleri,
- *Aile reisinin eğitim durumu ile* ailenin aylık toplam geliri ve öğrencilerin harçlıkları

Tablo 4'e göre; aralarında anlamlı bir ilişki **bulunmayan** değişkenler şöyledir:

- *Cinsiyet ile* ailenin aylık toplam geliri ve öğrenim kredisi alma durumu,
- *Öğrenim şekli ile* öğrenim kredisi alma durumu ve öğrencilerin aylık toplam gelirleri,
- *Sınıf ile* ailenin aylık toplam geliri, öğrencilerin harçlıkları, maaş ve ücretler,
- *Yaş ile* ailenin aylık toplam geliri,
- *Yerleşim yeri ile* öğrencilerin harçlıkları, maaş ve ücretleri, öğrenim kredisi alma durumu ve burslar,
- *Ailedeki fert sayısı ile* ailenin aylık toplam geliri ve öğrenim kredisi alma durumu ve öğrencilerin aylık toplam gelirleri,
- *Aile reisinin eğitim durumu ile* maaş ve ücretler, öğrenim kredisi alma durumu ve burslar,
- *Ailedeki öğrenci sayısı ile* tüm gelir kalemleri

Tablo 5'e göre; aralarında anlamlı bir ilişki **bulunan** değişkenler şöyledir:

- *Barınılan yerile* toplam gıda, giyim ve ayakkabı, kişisel bakım, kültür-eğlence, eğitim-öğretim, ulaşım ve barınma harcamaları,
- *Cinsiyet ile* toplam gıda, sigara, alkol, giyim ve ayakkabı, kişisel bakım, kültür-eğlence, eğitim-öğretim ve şans oyunları harcamaları,
- *Eğitim görülen okul ile* toplam gıda, sigara, alkol, giyim ve ayakkabı, eğitim-öğretim, ulaşım ve barınma harcamaları,
- *Öğrenim şekli ile* sigara, ulaşım ve haberleşme harcamaları,
- *Sınıf ile* eğitim-öğretim, şans oyunları ve barınma harcamaları,
- *Yaş ile* toplam gıda ve barınma harcamaları,
- *Yerleşim yeri ile* barınma harcamaları,
- *Aile reisinin eğitim durumu ile* toplam gıda, sigara, kişisel bakım, şans oyunları ve haberleşme harcamaları

Demografik Özellikler ile harcama kalemleri arasındaki ilişkiler Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 3.2.2. Demografik Özellikler ile Harcama Kalemleri Arasındaki İlişki

	Toplam Grıda	Sigara	Alkol	Giyim Ayakkabı	Kişisel Bakım	Kültür Eğlence	Eğitim Öğretim	Şans Oyunları	Ulaşım	Barınma	Haberleşme
Barmılan Yer	$\chi^2=38,600$ sd = 20 P = 0,007	$\chi^2=24,667$ sd = 20 P = 0,214	$\chi^2=18,906$ sd = 20 P = 0,528	$\chi^2=56,659$ sd = 16 P = 0,000	$\chi^2=35,587$ sd = 16 P = 0,003	$\chi^2=34,558$ sd = 16 P = 0,004	$\chi^2=39,576$ sd = 20 P = 0,006	$\chi^2=14,666$ sd = 20 P = 0,795	$\chi^2=96,344$ sd = 16 P = 0,007	$\chi^2=769,76$ sd = 20 P = 0,000	$\chi^2=24,481$ sd = 16 P = 0,080
Cinsiyet	$\chi^2=33,88$ sd = 5 P = 0,000	$\chi^2=92,88$ sd = 5 P = 0,000	$\chi^2=44,53$ sd = 5 P = 0,000	$\chi^2=19,17$ sd = 5 P = 0,002	$\chi^2=22,73$ sd = 4 P = 0,000	$\chi^2=11,08$ sd = 4 P = 0,026	$\chi^2=52,43$ sd = 5 P = 0,000	$\chi^2=22,955$ sd = 5 P = 0,000	$\chi^2=8,006$ sd = 4 P = 0,091	$\chi^2=3,729$ sd = 5 P = 0,589	$\chi^2=5,213$ sd = 4 P = 0,266
Okul	$\chi^2=126,496$ sd = 75 P = 0,000	$\chi^2=127,43$ sd = 75 P = 0,000	$\chi^2=131,37$ sd = 75 P = 0,000	$\chi^2=117,83$ sd = 75 P = 0,001	$\chi^2=71,990$ sd = 60 P = 0,138	$\chi^2=78,062$ sd = 60 P = 0,059	$\chi^2=119,18$ sd = 75 P = 0,001	$\chi^2=68,803s$ d = 75 P = 0,679	$\chi^2=137,25$ sd = 60 P = 0,000	$\chi^2=195,49s$ d = 75 P = 0,000	$\chi^2=78,005$ sd = 60 P = 0,059
Öğrenim Şekli	$\chi^2=5,335$ sd = 5 P = 0,376	$\chi^2=14,371$ sd = 5 P = 0,013	$\chi^2=3,329$ sd = 5 P = 0,649	$\chi^2=10,794$ sd = 5 P = 0,056	$\chi^2=4,396$ sd = 4 P = 0,355	$\chi^2=3,254$ sd = 4 P = 0,516	$\chi^2=4,490$ sd = 5 P = 0,48	$\chi^2=6,648$ sd = 5 P = 0,248	$\chi^2=11,254$ sd = 4 P = 0,024	$\chi^2=2,345$ sd = 5 P = 0,800	$\chi^2=20,636$ sd = 4 P = 0,000
Sınıf	$\chi^2=23,713$ sd = 20 P = 0,255	$\chi^2=21,895$ sd = 20 P = 0,346	$\chi^2=16,044$ sd = 20 P = 0,714	$\chi^2=26,584$ sd = 20 P = 0,147	$\chi^2=11,279$ sd = 16 P = 0,792	$\chi^2=9,859$ sd = 16 P = 0,874	$\chi^2=36,925$ sd = 20 P = 0,012	$\chi^2=48,153$ sd = 20 P = 0,000	$\chi^2=15,676$ sd = 16 P = 0,476	$\chi^2=40,749$ sd = 20 P = 0,004	$\chi^2=20,409s$ d = 16 P = 0,202
Yaş	$\chi^2=58,036$ sd = 20 P = 0,000	$\chi^2=20,521$ sd = 20 P = 0,426	$\chi^2=10,384$ sd = 20 P = 0,961	$\chi^2=28,839$ sd = 20 P = 0,091	$\chi^2=9,699$ sd = 16 P = 0,882	$\chi^2=9,800$ sd = 16 P = 0,877	$\chi^2=21,459$ sd = 20 P = 0,371	$\chi^2=10,134s$ d = 20 P = 0,966	$\chi^2=23,961$ sd = 16 P = 0,090	$\chi^2=91,038$ sd = 20 P = 0,000	$\chi^2=25,518$ sd = 16 P = 0,061
Yerleşim Yeri	$\chi^2=14,689$ sd = 10 P = 0,144	$\chi^2=10,414$ sd = 10 P = 0,405	$\chi^2=4,558$ sd = 10 P = 0,919	$\chi^2=11,914$ sd = 10 P = 0,291	$\chi^2=12,617$ sd = 8 P = 0,126	$\chi^2=6,592$ sd = 8 P = 0,581	$\chi^2=5,449$ sd = 10 P = 0,859	$\chi^2=8,721$ sd = 10 P = 0,559	$\chi^2=9,068$ sd = 8 P = 0,337	$\chi^2=24,917s$ d = 10 P = 0,006	$\chi^2=10,926$ sd = 8 P = 0,206
Ailedeki Fert Sayısı	$\chi^2=10,28$ sd = 15 P = 0,802	$\chi^2=7,766$ sd = 15 P = 0,933	$\chi^2=22,36$ sd = 15 P = 0,099	$\chi^2=10,097$ sd = 1 P = 0,814	$\chi^2=4,159$ sd = 12 P = 0,980	$\chi^2=13,99$ sd = 12 P = 0,301	$\chi^2=20,657$ sd = 15 P = 0,14	$\chi^2=10,539s$ d = 15 P = 0,785	$\chi^2=11,404s$ d = 12 P = 0,495	$\chi^2=4,253$ sd = 15 P = 0,057	$\chi^2=19,463$ sd = 12 P = 0,078
Aile Reisinin Mesleği	$\chi^2=10,539$ sd = 15 P = 0,785	$\chi^2=29,630$ sd = 30 P = 0,485	$\chi^2=30,420s$ d = 30 P = 0,444	$\chi^2=39,422s$ d = 30 P = 0,117	$\chi^2=25,760$ sd = 24 P = 0,365	$\chi^2=31,85$ sd = 24 P = 0,131	$\chi^2=30,86$ sd = 30 P = 0,422	$\chi^2=24,061s$ d = 30 P = 0,769	$\chi^2=21,606s$ d = 24 P = 0,603	$\chi^2=37,481$ sd = 30 P = 0,164	$\chi^2=34,326$ sd = 24 P = 0,079
Aile Reisinin Eğitim Dur.	$\chi^2=35,757$ sd = 20 P = 0,016	$\chi^2=32,427s$ d = 20 P = 0,039	$\chi^2=29,122s$ d = 20 P = 0,085	$\chi^2=20,394s$ d = 20 P = 0,434	$\chi^2=26,705s$ d = 16 P = 0,045	$\chi^2=22,504s$ d = 16 P = 0,128	$\chi^2=26,126$ sd = 20 P = 0,162	$\chi^2=40,235s$ d = 20 P = 0,005	$\chi^2=20,791s$ d = 20 P = 0,410	$\chi^2=20,791s$ d = 20 P = 0,410	$\chi^2=28,259$ sd = 16 P = 0,029
Ailedeki Öğrenci Say.	$\chi^2=16,008$ sd = 20 P = 0,716	$\chi^2=20,081s$ d = 20 P = 0,453	$\chi^2=20,71$ sd = 20 P = 0,414	$\chi^2=18,886s$ d = 20 P = 0,529	$\chi^2=13,452s$ d = 16 P = 0,639	$\chi^2=9,772$ sd = 16 P = 0,878	$\chi^2=31,088$ sd = 20 P = 0,054	$\chi^2=12,874s$ d = 20 P = 0,883	$\chi^2=14,179$ sd = 16 P = 0,585	$\chi^2=27,475$ sd = 20 P = 0,122	$\chi^2=12,871$ sd = 16 P = 0,682

Tablo 5'e göre; aralarında anlamlı bir ilişki bulunmayan değişkenler şöyledir:

- *Barınılan yer ile* sigara, alkol, ulaşım, şans oyunları ve haberleşme harcamaları,
- *Cinsiyet ile* ulaşım, barınma ve haberleşme harcamaları,
- *Eğitim görülen okul ile* haberleşme, kişisel bakım ve kültür-eğlence harcamaları,
- *Öğrenim şekli ile* alkol, giyim ve ayakkabı, barınma, kültür-eğlence, kişisel bakım, eğitim-öğretim ve şans oyunları harcamaları,
- *Sınıf ile* toplam gıda, alkol, giyim ve ayakkabı, ulaşım, haberleşme, kişisel bakım ve kültür-eğlence harcamaları,
- *Yaş ile* sigara, alkol, giyim ve ayakkabı, ulaşım, haberleşme, kişisel bakım, kültür-eğlence, eğitim-öğretim ve şans oyunları harcamaları,
- *Yerleşim yeri ile* toplam gıda, sigara, alkol, giyim ve ayakkabı, ulaşım, haberleşme, kişisel bakım, kültür-eğlence, eğitim-öğretim ve şans oyunları harcamaları,
- *Ailedeki fert sayısı ile* toplam gıda, sigara, alkol, giyim ve ayakkabı, ulaşım, barınma, haberleşme, kişisel bakım, kültür-eğlence, eğitim-öğretim ve şans oyunları harcamaları,
- *Aile reisinin mesleği ile* toplam gıda, sigara, alkol, giyim ve ayakkabı, barınma, ulaşım, haberleşme, kişisel bakım, kültür-eğlence, eğitim-öğretim ve şans oyunları harcamaları,
- *Aile reisinin eğitim durumu ile* barınma, alkol, giyim ve ayakkabı, ulaşım, kültür-eğlence ve eğitim-öğretim harcamaları
- *Ailedeki Öğrenci Sayısı ile* tüm harcama kalemleri

Ayrıca harcama kalemlerinin oransal olarak dağılımı incelendiğinde Tablo 6'daki sonuçlara ulaşılmıştır.

Tablo 6: Aylık Harcama Kalemleri Oranları

Harcama Kalemleri	Pay (%)
Barınma	29,4
Gıda	26,9
Giyim ve ayakkabı	13,2
Ulaşım	7,7
Haberleşme	6,7
Eğitim	6,0
Kişisel Bakım	5,3
Kültür-Eğlence	3,6
Şans oyunları	1,2
Toplam	100

Tablo 6'da görüldüğü gibi, harcama kalemleri arasındaki en yüksek oran %29,4 ile barınmaya aittir. İkinci sırada ise %26,9 ile gıda harcamaları gelmektedir. Görüldüğü üzere sadece barınma ve gıda harcamaları toplam harcamalarının %56'sını oluşturmaktadır. Bu iki oran literatür özetinde değinilen çalışmaların büyük çoğunluğu ile benzer sonuçlara işaret etmektedir. Üçüncü sırada % 13,2 ile giyim ve ayakkabı harcamaları, en son sırada % 1,2 ile şans oyunları harcamaları yer almaktadır.

Sonuç

Bu araştırmada, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi öğrencilerin demografik özelliklerine göre gelir-harcamaları analiz edilmiştir. Bu amacı gerçekleştirebilmek için öğrencilere 1100 adet anket uygulanmıştır. Öğrencilerin barındıkları yer, cinsiyet, yaş,

okudukları fakülte, sınıf, öğrenim şekli, aile reisinin mesleği, ailedeki fert sayısı gibi değişkenlerin burs, öğrenim kredisi, harçlık, maaş, ailenin toplam geliri ve harcama kalemleri arasında bir ilişki olup olmadığı ki-kare analizi ile tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anket uygulanan 1100 öğrencinin; % 54,7'i bay, % 44,3'ü bayandır. % 97,5'i evli, % 2,5'i bekârdır. % 46,9'u, 18-20, % 43,6'sı 21-23, % 5,6'sı 24-26 ve % 3,3'ü 27 üzeri yaşadadır. Aile reisinin % 26,2'si emekli, % 20,1'i işçi, % 15,9'u serbest meslek, % 15,5'i devlet memuru, % 12,7'si esnaf, % 6,9'u çiftçi ve % 2,7'si ise işsizdir. Aile reisinin % 40,8'i ilkokul, % 24,2'si ortaokul, % 23,2'si lise, % 10,9'u üniversite ve yaklaşık % 1'i lisansüstü mezundur. % 15,1'i 1-250 TL, % 29,3'ü 251-500 TL, % 8,8'i 501-750 TL, %19,6'sı 751-1000 TL, % 16,2'si 1001-1500 TL ve % 11'i 1501 TL ve daha üzerinde aylık gelire sahiptir.

Ki-kare analiz sonuçlarına göre; **barınılan yerile** tüm gelir kalemleri arasında, **cinsiyet ile** öğrencilerin harçlıkları, maaş ve ücretler, burslar ve öğrencilerin aylık toplam gelirleri arasında, **eğitim görülen okul ile** tüm gelir kalemleri arasında, **öğrenim şekli ile** ailenin aylık toplam geliri, öğrencilerin harçlıkları, maaş-ücretler ve burslar arasında, **sınıf ile** öğrenim kredisi alma durumu, burslar ve öğrencilerin aylık toplam gelirleri arasında, **yaş ile** öğrencilerin harçlıkları, maaş ve ücretler, öğrenim kredisi alma durumu, burslar ve öğrencilerin aylık toplam gelirleri arasında, **yerleşim yeri ile** ailenin aylık toplam geliri ve öğrencilerin aylık toplam gelirleri arasında, **ailedeki fert sayısı ile** öğrencilerin harçlıkları, maaş-ücretler ve burslar arasında, **aile reisinin mesleği ile** tüm gelir kalemleri arasında ve **aile reisinin eğitim durumu ile** ailenin aylık toplam geliri ve öğrencilerin harçlıkları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Son olarak, harcama kalemleri arasındaki en yüksek oran %29,4 ile barınmaya aittir. Barınma ve gıda harcamaları toplam harcamalarının yarısından fazladır. Bu oran daha önceki yıllarda yapılmış olan çalışmalarla benzerlikler göstermektedir.

Bilgi: Bu çalışma Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında SBA-2016-619 numaralı proje ile desteklenmiştir.

Kaynakça

- Ada, Ş. ve Bilgili A. S. (2008), Üniversitenin şehrin sosyo-ekonomik kalkınmasına etkisi (Atatürk üniversitesi örneği), Dokuz Eylül Üniversitesi, 2. Ulusal İktisat Kongresi, İzmir.
- Arslan, H. (2014). Çankırı Karatekin Üniversitesinin kente ekonomik katkısı ve öğrenci harcamalarının farklı değişkenler açısından analizi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6 (12), 114-127.
- Aydemir, S. (1994). "Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin kent ve bölge ekonomisine doğrudan ve dolaylı ekonomik etkileri", Bölgesel Kalkınma Sempozyumu, Bildiriler Kitabı, Trabzon: KTÜ, 195-210
- Bleaney, M. (1992). What does a University Add to its Local Economy. Applied Economics, 24: 305-311.
- Ceyhan, M. S., ve Güney, G. (2011). Bartın Üniversitesi'nin Bartın ili'nin ekonomik gelişimine 20 yıllık projeksiyonda katkılarının değerlendirilmesi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 21 (2), 183-207.
- Daniel, W. W. (1990). Applied Nonparametric Statistics. Boston: PWS-KENT Publishing Company.

- Gökalp, S. N. (2012). Atatürk Üniversitesi öğrencilerinin harcamalarının analizi ve Erzurum ekonomisine katkısı, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 16 (3), 317-330
- Mavruk vd.,(2014). Local economic impact of Niğde University: An estimation under true inflation effect, Niğde Üniversitesi İİBF Dergisi, 7 (2), 17-37
- Özer, H. (2001), Türkiye’de Hanehalkı Tüketim Harcamalarının Doğrusal Harcama Sistemi Yaklaşımıyla Analizi, DİE Yayın No: 2463, Ankara.
- Özer H., Akan, Y. ve Çalınur, G. (2010). Atatürk Üniversitesi öğrencilerinin gelir-harcama ilişkisi, C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 11 (1), 231-249
- Özer, H., ve Çayın, M. (2015). Üniversitelerin İl Ekonomisine Katkısı ve Öğrencilerin Tüketim Yapısı: Muş Alparslan Üniversitesi Örneği, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 30 (2), 131-147.
- Sankır, H. ve Gürdal, A. D. (2014).Bülent Ecevit Üniversitesi’nin Zonguldak’a Etkileri ve Kentin Üniversite Algısı, Yükseköğretim ve Bilim Dergisi,DOI: 10.5961/jhes.2014.092, 4 (2), 90-98.
- Serel, A. ve Kaşlı, M. (2008). Üniversite öğrenci harcamalarının analizi ve bölge ekonomilerine katkılarını belirlemeye yönelik bir araştırma, Yönetim ve Ekonomi, 15 (2), 99-113.
- Tarı, R., Çalışkan, Ş. ve Bayraktar Y. (2006), Kocaeli Üniversitesi öğrencilerinin gelir ve tüketim ilişkisi üzerine ekonometrik bir inceleme, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 11 (1), 168-179.
- Tösten, R.,Çenberlitaş ve Gökoğlan, K. (2013). Dicle Üniversitesi Öğrencilerinin Harcama Analizi ve Diyarbakır Ekonomisine Katkısı, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Yıl 5, Sayı 10, 90-114, ISSN: 1308-6219.
- Yaylalı vd., (2006), Üniversite Gençliğinin Gelir-Harcama Kalıpları Araştırması, Atatürk Üniversitesi, Yayın No: 957, Erzurum
- Yaylalı, M., Özer, H. ve Dilek Ö. (2011). Selçuk Üniversitesi Seydişehir Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin gelir-harcama ilişkisi ve meslek yüksekokulunun ilçe ekonomisine katkısı, ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi, 7 (13), 1–13.
- Yıldız, E. ve Talih, D. (2011), Üniversitelerin Kalkınmadaki Rolü: Babaeski Meslek Yüksekokulu Örneği, Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi 6 (2), 269-287.